

طرح دوفوریتی توقف اجرای ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۱/۱۱/۵ (اعاده شده از شورای نگهبان)

اصلاحیه مجلس (۱۴۰۲/۰۵/۲۴)	نظر شورا (۱۴۰۲/۰۴/۲۴)	متن مصوبه (۱۴۰۲/۰۴/۰۷)
<p>عنوان طرح و متن ماده‌واحد به شرح ذیل اصلاح می‌شود:</p> <p><u>طرح اصلاح ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۱/۱۱/۵</u></p>	<p>×××</p>	<p>طرح دوفوریتی توقف اجرای ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۱/۱۱/۵</p>
<p>عنوان طرح و متن ماده‌واحد به شرح ذیل اصلاح می‌شود:</p> <p><u>ماده‌واحد - بند «الف» و تبصره‌های آن و بندهای «ج»، «ز» و «ح» ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۱/۱۱/۵ به شرح ذیل اصلاح می‌شود:</u></p> <p><u>الف - سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت هفت درصد (۷٪) حق بیمه سهم بیمه شده از مأخذ کسر حق بیمه از کارگران دارای پروانه مهارت فنی شاغل مستقیم و بیست و دو و نیم درصد (۲۲٫۵٪) مجموع عوارض صدور پروانه ایجاد یا توسعه، احداث و یا افزایش تراکم ساختمان و تخریب و نوسازی بنا و تعمیرات اساسی شامل زیربنا، مازاد بر تراکم پایه مالی، افزایش ارزش قانونی اعیانی ناشی از طرح‌های توسعه شهری و تغییر کاربری به تجاری به‌عنوان سهم مالک، این کارگران را بیمه نماید.</u></p> <p><u>در صورت عدم تأمین منابع لازم جهت گسترش پوشش بیمه‌ای کارگران افزایش مجموع عوارض تا سی درصد (۳۰٪) و به‌صورت سالانه حداکثر در سقف دو و نیم درصد (۲٫۵٪) با تصویب هیأت وزیران بلامانع است.</u></p> <p><u>تبصره ۱ - برای ساخت و ساز در داخل محدوده روستاها با مجوز دهیاری‌ها، سهم مالک ده درصد (۱۰٪) مجموع عوارض صدور پروانه می‌باشد.</u></p> <p><u>تبصره ۲ - برای ساخت و ساز در خارج از محدوده روستاها (محدوده عمل بخشداری‌ها) و در داخل مجتمع‌ها و شهرکهای کشاورزی، مناطق آزاد تجاری - صنعتی، مناطق ویژه اقتصادی، نواحی و شهرکهای صنعتی و مناطق نمونه گردشگری با مجوز سازمان‌های متولی، سهم مالک پانزده درصد (۱۵٪) مجموع عوارض صدور پروانه می‌باشد.</u></p> <p><u>تبصره ۳ - ساخت و ساز مساجد، حسینیه‌ها، خانه‌های عالم و ابنیه مربوط به ارتقای سرانه خدمات عمومی - آموزشی، بهداشتی، درمانی، ورزشی و فرهنگی که صددرصد (۱۰۰٪) هزینه ساخت آن توسط خیرین، تأمین شده و حق بهره‌برداری دائم آن مطابق آیین‌نامه اجرائی که ظرف شش‌ماه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید در اختیار دستگاههای متولی ارائه خدمات عمومی قرار می‌گیرد، از پرداخت حق بیمه موضوع این قانون معاف است.</u></p> <p><u>تبصره ۴ - افراد ناتوان مالی تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور که شخصاً متقاضی پروانه ساختمانی ساخت و ساز موضوع این قانون هستند، برای یک‌بار ایجاد یا توسعه زیربنای تا سقف ۱۰۰ متر مربع از پرداخت حق</u></p>	<p>۱ - با توجه به این که مصوبه منجر به تقلیل درآمدهای عمومی خواهد شد، مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.</p> <p>۲ - با عنایت به توقف اجرای مصوبه اخیر (۱۴۰۱)، وضعیت اشخاصی که در طول مدت اجرای قانون اصلاحی (۱۴۰۱)، بیمه شده‌اند ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.</p> <p>۳ - اطلاق ماده ۵ قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب ۱۳۹۳ از جهت تکلیف افراد ناتوان به پرداخت حق بیمه مذکور (که در مصوبه سال ۱۴۰۱، در تبصره ۲ ماده ۵ درباره آنها تعیین تکلیف صورت گرفته بود)، خلاف شرع شناخته شد.</p>	<p>ماده واحد - اجرای ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی و تبصره‌های آن اصلاحی ۱۴۰۱/۱۱/۵ به مدت دو سال متوقف می‌شود. در مدت توقف، ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی و تبصره‌های آن اصلاحی ۱۳۹۳/۰۹/۱۶ لازم‌الاجراء است.</p>

اصلاحیه مجلس (۱۴۰۲/۰۵/۲۴)	نظر شورا (۱۴۰۲/۰۴/۲۴)	متن مصوبه (۱۴۰۲/۰۴/۰۷)
<p>بیمه سهم مالک معاف می‌باشند.</p> <p>تبصره ۵_ طرح (پروژه) های ملی حمایتی ساخت مسکن، معرفی شده توسط وزارت راه و شهرسازی به منظور تأمین مسکن متقاضیان واجد شرایط در تمامی مناطق شهری کشور، مشمول پرداخت حق بیمه پانزده درصد (۱۵٪) مجموع عوارض صدور پروانه می‌باشند.</p> <p>تبصره ۶_ سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با هماهنگی وزارتخانه های تعاون، کار و رفاه اجتماعی، کشور و راه و شهرسازی از محل منابع حق بیمه سهم کارفرمایی با ایجاد زیرساخت های مناسب و همچنین بهره مندی از سامانه رفاه ایرانیان و سایر سامانه های مرتبط، نسبت به شناسایی دقیق کارگران شاغل در امر ساختمان در دوره اشتغال اقدام نماید.</p> <p>ج_ سازمان تأمین اجتماعی مکلف است ضمن ایجاد حساب واحد برای کلیه عملیات مالی موضوع این قانون، وجوه حاصل از درآمدهای تحقق یافته و سرمایه گذاری انجام شده و سود حاصله از سرمایه گذاری را صرفاً برای بیمه نمودن کارگران ساختمانی، مصرف و گزارش عملکرد درآمد و هزینه و خسارت پرداختی افراد تحت شمول را به تفکیک، هر سه ماه یکبار به کمیسیون های اجتماعی و عمران مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.</p> <p>ز_ در مورد آن دسته از کارهای ساختمانی موضوع بند (۲) ماده (۲) این قانون پرداختی سهم سازمان تأمین اجتماعی بابت صدور پروانه ساختمانی در محاسبه حق بیمه سهم کارفرمایی کارگران ساختمانی پیمانکار لحاظ می شود. سازمان تأمین اجتماعی مکلف است حق بیمه سهم کارفرمایی را در فهرست حقوق و مزد ماهانه کارگران ساختمانی شاغل تا سقف مبلغ مذکور منظور نموده و مفاصحساب مربوط را مطابق مواد (۳۸) و (۴۱) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۴/۳ صادر کند.</p> <p>ح_ سازمان تأمین اجتماعی مکلف است حداکثر سه ماه پس از لازم الاجرا شدن قانون، معادل و متناسب با افزایش درآمدهای این قانون، کارگران ساختمانی متقاضی را پس از بررسی مدارک و احراز اشتغال به عنوان کارگر ساختمانی تحت پوشش بیمه ای قرار دهد.</p>		
<p>×××</p>	<p>۴_ با عنایت به نظر هیأت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست های کلی نظام درخصوص طرح فوق، مصوبه در موارد مذکور در نامه این هیأت، مغایر بند ۲ اصل ۱۱۰ قانون اساسی شناخته شد به پیوست نظر این هیأت به شماره ۶۵۶۱۲-۹۰۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۴ درخصوص این طرح عیناً جهت اقدام لازم ارسال می گردد</p>	<p>×××</p>

قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۰۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی

ماده ۳۸ _ در مواردیکه انجام کار بطور مقاطعه باشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار میشود کارفرما باید در قراردادی که منعقد میکند مقاطعه کار را متعهد نماید که کارکنان خود همچنین کارکنان مقاطعه کاران فرعی را نزد سازمان بیمه نماید و کل حق بیمه را بترتیب مقرر در ماده ۲۸ این قانون بپردازد. پرداخت پنج درصد بهای کل کار مقاطعه کار از طرف کارفرما موکول ب ارائه مفصاحساب از طرف سازمان خواهد بود. در مورد مقاطعه کارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر بسازمان تسلیم و پرداخت میکنند معادل حق بیمه پرداختی بنا بدرخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد. هرگاه کارفرما آخرین قسط مقاطعه کار را بدون مطالبه مفصاحساب سازمان بپردازد مسئول پرداخت حق بیمه مقرر و خسارات مربوط خواهد بود و حق دارد وجوهی را که از این بابت بسازمان پرداخته است از مقاطعه کار مطالبه و وصول نماید. کلیه وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی _ همچنین شهرداریها و اتاق اصناف و مؤسسات غیردولتی و مؤسسات خیریه و عام المنفعه مشمول مقررات این ماده میباشند .

تبصره ۱ (الحاقی ۱۳۷۲/۰۲/۲۶) _ کلیه کارفرمایان موضوع این ماده و ماده ۲۹ قانون بیمه های اجتماعی سابق مکلفند ، مطالبات سازمان تأمین اجتماعی از مقاطعه کاران و مهندسین مشاوره که حداقل یکسال از تاریخ خاتمه ، تعلیق و یا فسخ قرارداد آنان گذشته و در این فاصله جهت پرداخت حق بیمه کارکنان شاغل در اجرای قرارداد و ارائه مفصاحساب سازمان تأمین اجتماعی مراجعه ننموده اند را ضمن اعلام فهرست مشخصات مقاطعه کاران و مهندسین مشاور از محل پنج درصد کل کار و آخرین قسط نگهداری شده به این سازمان پرداخت نمایند. میزان حق بیمه پس از قطعی شدن طبق قانون و بر اساس آراء هیأت تجدید نظر موضوع ماده ۴۴ قانون تأمین اجتماعی و ابلاغ مجدد به پیمانکار جهت پرداخت بدهی حق بیمه ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ توسط سازمان تأمین اجتماعی اعلام خواهد شد.

نحوه اجرای تبصره به موجب آیین نامه ای خواهد بود که توسط سازمان تأمین اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۲ (الحاقی ۱۳۹۴/۰۲/۰۱) _ مبنای مطالبه حق بیمه در مورد پیمان هایی که دارای کارگاههای صنعتی و خدمات تولیدی یا فنی مهندسی ثابت می باشند و موضوع اجرای پیمان توسط افراد شاغل در همان کارگاه انجام می شود ، بر اساس فهرست ارسالی و بازرسی کارگاه است و از اعمال ضریب حق بیمه جهت قرارداد پیمان معاف می باشند و سازمان تأمین اجتماعی باید مفصاحساب این گونه قراردادهای پیمان را صادر کند.

ماده ۴۱ _ در مواردیکه نوع کار ایجاب کند سازمان می تواند پیشنهاد هیئت مدیره و تصویب شورایعالی سازمان نسبت مزد را به کل کار انجام یافته تعیین و حق بیمه متعلق را بهمان نسبت مطالبه و وصول نماید.